

Revmatologický ústav Na Slupi 4, Praha 2	Rd 003/2013 Řády	Provozní řád Revmatologického ústavu Praha –část II.	Původní číslo žádné	Počet stran: 4 Počet příloh 0 Platnost: leden 2001 Aktualizace: 28. 3. 2013 Aktualizace: leden 2014
				Verze: 2

Rd 003/2013

Provozní řád Revmatologického ústavu část II.

Hygienicko-epidemiologický řád

Revmatologický ústav, Na Slupi 4, 128 50 Praha 2

tel.: +420234075 244; fax: +420249144451; e-mail: pavelka@revma.cz

IČO:00023728, DIČ: CZ00023728

ředitel: prof. MUDr. Karel Pavelka, DrSc.

Část II.

Hygienicko – epidemiologický řád

Provozního řádu Revmatologického ústavu

Obsah:

I. Úvod	3
II. Charakteristika ústavu	3
III. Organizační struktura	
IV. Hygienicko protiepidemické zásady	3
1. Rizikové práce.....	3
2. Osobní hygiena pracovníků.....	6
3. Osobní ochranné pomůcky, oděv	7
4. Dezinfekce pracovních ploch, zařízení, rehabilitačních pomůcek, kontaktních částí přístrojů	7
5. Dekontaminace (dezinfekce a mytí) použitých předmětů.....	8
6. Sterilizace	8
7. Úklid a povrchová dezinfekce.....	10
8. Manipulace s prádlem	11
9. Manipulace s odpadovým materiálem	11
10. Ošetření úrazů a evidence, (bezpečnostní opatření).....	12
11. Nemocniční nákazy (nozokomiální nákazy).....	12
12. Stravování	12
13. Pitná voda.....	14
14. Prevence legionel	14
15. Další protiepidemická opatření	14
16. Ostatní	14
17. Pravidelná školení	15
V. Závěrečná ustanovení	15
VI. Přílohy.....	15

I. Úvod

V Hygienicko-epidemiologickém řádu jsou uvedeny hygienicko-epidemiologické zásady pro potřeby provozu Revmatologického ústavu (RÚ) v souvislosti s platnou legislativou ČR a vnitřními předpisy Revmatologického ústavu.

II. Charakteristika ústavu

Revmatologický ústav (RÚ) je vysoce specializovaným odborným a výzkumným zdravotnickým zařízením, přímo řízené MZ ČR. Zajišťuje komplexní léčebnou péči ambulantní i lůžkovou, včetně léčebné rehabilitace u chorob pohybového ústrojí se zaměřením na incipientní stadia nemocí, orgánové změny při chronických onemocnění kloubů a páteře a artritický syndrom u ostatních orgánových nebo systémových onemocnění v působnosti pro celou ČR. Kromě léčebné péče je RÚ vědeckovýzkumnou základnou v oboru revmatologie a dále i výukovou v pregraduálním a postgraduálním studiu v návaznosti na 1. LF UK.

III. Organizační struktura ústavu

Organizační struktura je uvedena v části I. Provozním řádu jednotlivých odborných zdravotnických pracovišť Revmatologického ústavu s charakteristikou.

IV. Hygienicko protiepidemické zásady

1. Rizikové práce

- a) Pracovníci pracující s biologickým materiálem.
- b) Pracovníci pracující s ionizujícím zářením.
- c) Pracovníci pracující s cytostatiky.
- d) Pracovníci pracující s radionuklidem Y⁹⁰.
- e) Pracovníci pracující s chemickými látkami.
- f) Pracovníci pracující s laserem.
- g) Pracovníci s potenciálním výskytem rizika infekce.

Pracovníci rizikových pracovišť jsou povinni nosit předepsané ochranné oděvy a ochranné rukavice. Preventivní lékařské prohlídky u pracovníků, kteří nejsou zařazeni do rizikových skupin, jsou dány zákoníkem práce v určených termínech (do 50 let 1x za 5 let, nad 50 let 1x za 3 roky, u řidičů je hranice 60 let, pracovníci pracující v noci 1x za 1 rok). Pracovníci v rizikových skupinách mají preventivní prohlídky dle následujících skupin: pracovníci s rizikem ionizujícího a neionizujícího záření 1x za 2 roky, pracovníci pracující s chemickými látkami 1x za 2 roky a pracovníci pracující s biologickým rizikem 1x za 3 roky. Očkování proti VHB je u všech pra-

covníků povinné. Evidenci preventivních prohlídek a očkování provádí smluvní lékař na MZČR, Palackého nám. 4, přízemí vpravo tel.: 224972236. Spolupracuje s pracovníci RÚ personálního úseku tel. 224912934 (l. 204), která provádí evidenci a objednávání pracovníků na preventivní prohlídky.

ad a) Pracovníci pracující s biologickým materiálem

S biologickým materiálem nesmějí pracovat gravidní ženy a osoby mladší 18 let.

Každý biologický materiál je považován za potenciálně infekční. Pracovníci pracující s biologickým materiálem, zejména při jeho odběru jsou povinni nosit jednorázové ochranné rukavice. Po sejmutí rukavic se ruce omyjí vodou a tekutým mýdlem. V případě, že došlo k protržení rukavic, je nutné provést hygienickou dezinfekci rukou (HDR) dezinfekčním přípravkem (směrnice č. 1/2011 Dezinfekce, směrnice č. 4/2010 Nebezpečné látky a odpady, Příkaz ředitele č. 3/2007 Ochranné osobní pomůcky, Provozní řády, Ošetřovatelské postupové manuály).

Všude, kde je riziko vzniku aerosolu biologického materiálu, se používají ochranné roušky nebo se pracuje v digestořích a biohazardech.

Odběry biologického materiálu se provádějí pouze v prostorách k tomu určených (ambulance, odběrová místnost, vyšetřovny, pokoje pacientů), hygienicko-epidemiologické zásady včetně dezinfekce a sterilizace jsou uvedeny v Provozních řádech a příslušných směrnících (směrnice č. 1/2011 Dezinfekce, směrnice č. 2/2011 Sterilizace, Ošetřovatelské postupové manuály, Laboratorní příručky).

Každý odebraný vzorek biologického materiálu musí být řádně označen, opatřen řádně vyplněnou průvodkou, zabezpečen proti rozbití při transportu. Biologický materiál je nutno ukládat do standardizovaných nádob a do dekontaminovatelných přepravek, s vyloučením kontaminace žadanek.

Transport biologického materiálu:

K vyšetření do mimoústavních laboratoří se materiál shromažďuje v omyvatelných přenoskách. Odvoz je zajištěn autem RÚ.

Při kontaminaci ploch a prostor biologickým materiálem se provede okamžitá dekontaminace potřísněného místa zejména překrytím jednorázovou utěrkou/buničitou vatou navlhčenou virucidním dezinfekčním přípravkem nebo zasypáním absorpčními dezinfekčními granulemi. Po uplynutí expoziční doby se provede odstranění biologického materiálu setřením a likvidace do infekčního odpadu. Kontaminované místo se poté očistí obvyklým způsobem. Dekontaminaci povrchu či plochy s biologickým materiálem provádí bezprostředně zdravotnický pracovník, dekontaminaci společných prostor (WC, chodby, schodiště) dále podlahy pacientů, provádějí pracovníci úklidu. Postup je uveden ve směrnici č.2/2011 Dezinfekce.

V laboratořích jde zejména o zábranu tvorby infekčních aerosolů a inf. prachu, především o správnou manipulaci s krví a jiným biologickým materiálem.

Při manipulaci s biologickým materiálem musí každý pracovník dbát na to, aby nedošlo k jeho rozlití, potřísnění zevních ploch zkumavek a odběrových nádob a průvodek. K pipetování biologického materiálu se používají pouze automatické pipety, je zakázáno pipetovat ústy. Je nutné preferovat jednorázové pomůcky.

ad b) Pracovníci pracující s ionizujícím zářením

Při práci s ionizujícím zářením platí zvláštní předpisy a další stanovené podmínky. Zásady jsou uvedeny v Provozním řádu Oddělení zobrazovacích metod, směrnici č. 4/2010 Nebezpečné látky a odpady.

ad c) Pracovníci pracující s cytostatiky

Cytostatika jsou připravována pro potřeby RÚ v nemocniční lékárně v oddělení pro přípravu cytostatik VFN, Praha (viz příloha- souhlas s ředěním cytostatik pro RÚ ve VFN, Praha)

Nařaděná cytostatika se vozí v úterý a v pátek vozidlem RÚ po předchozí telefonické objednávce a přepravují se v boxech k tomu určených.

Při práci s cytostatiky platí zvláštní předpisy a další stanovené podmínky. Zásady jsou uvedeny v Provozních řádech pracovišť, kde se s cytostatiky pracuje, ve směrnici č. 4/2010 Nebezpečné látky a odpady.

S cytostatiky nesmějí pracovat gravidní ženy, kojící matky a ženy do 9. měsíce po porodu, dále osoby mladší 18 let.

ad d) Pracovníci pracující s radionuklidem Y^{90}

Při práci s radionuklidem Y^{90} platí zvláštní předpisy a další stanovené pomůcky. Zásady jsou uvedeny v Provozních řádech pracovišť, kde se s radionuklidem Y^{90} pracuje a ve směrnici č. 4/2010 Nebezpečné látky a odpady.

Dohledem nad zacházením s radionuklidem Y^{90} v RÚ je pověřený pracovník, který je jmenován ředitelem RÚ.

ad e) Pracovníci pracující s chemickými látkami

Při práci s chemickými látkami (žiravé, leptavé, dezinfekční přípravky) jsou pracovníci povinni nosit ochranné osobní pomůcky, zejména rukavice, dále ochranné brýle nebo ochranný štít. Zásady jsou uvedeny v Provozních řádech pracovišť, ve směrnici č. 4/2010 Nebezpečné látky a odpady, směrnici č. 1/2011 Dezinfekce.

Pracovníci jsou pravidelně školeni na seminářích RÚ.

Dohledem nad zacházením s chemickými látkami v RÚ je pověřený pracovník, který je jmenován ředitelem RÚ.

ad f) Pracovníci pracující s laserem.

Při práci s laserem platí zvláštní právní předpisy, zejména nařízení vlády č. 1/2008 Sb. o ochraně zdraví před neionizujícím zářením v platném znění. Zařazení práce s lasery (v RÚ jsou 2 přístroje třídy 3B) do třetí kategorie práce je dle vyhlášky MZČR č. 430/2003, kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií. Všechny zásady jsou uvedeny v Provozním řádu pracoviště. Pracoviště je pravidelně kontrolováno. Je stavebně odděleno (box), uzamykatelné, opatřené výstrahami (Nepovolaným vstup zakázán) v grafické podobě dle EU. Veškerá dokumentace (pracovní deník, technické údaje, návod k použití) je v zásuvce u přístroje. Pracovníci mají certifikát a jsou školeni.

Dohledem nad laserem je pověřený pracovník jmenovaný ředitelem RÚ. Pacienti při aplikaci laseru používají brýle, v boxu nejsou plochy, které odrážejí světlo (paprsky).

ad g) Pracovníci s potenciálním výskytem rizika infekce.

U pracovníků, kteří onemocněli infekčním onemocněním, se provádí šetření kontaktů a zajišťuje se konkrétní protiepid. opatření ve vztahu k pacientům a k ostatním zaměstnancům.

2. Osobní hygiena pracovníků

Pracovníci jsou povinni na všech pracovištích RÚ dodržovat hygienický režim a pořádek včetně zvýšené osobní hygieny.

Mytí rukou provádějí zdravotničtí pracovníci:

po příchodu do práce, při viditelném znečištění rukou., po použití WC, před jídlem a při odchodu z práce. K mytí rukou se v RÚ používají pouze tekutá mýdla v dávkovačích a jsou používány jednorázové ručníky uložené v krytých zásobnících. U každého umyvadla na všech pracovištích v RÚ je umístěn dávkovač s tekutým mýdlem a zásobník na jednorázové ručníky. Dávkovače na HDR nedoléváme – používají se originální náplně. Dávkovače na tekutá mýdla se před každým naplněním dezinfikují. V blízkosti umyvadla je umístěn odpadkový koš pouze na použité jednorázové ručníky a likviduje se jako infekční odpad (směrnice č. 4/2010 Nebezpečné látky a odpady).

Dezinfekce rukou se provádí v souladu se směrnicí č.1/2011 Dezinfekce a zdravotnický pracovník ji provede vždy: po každém jednotlivém zdravotnickém výkonu u jednotlivých fyzických osob, vždy před ošetřením pacienta, vždy po manipulaci s biologickým materiálem a předměty a pomůckami kontaminovanými biologickým materiálem včetně použitého prádla a nebezpečného odpadu a před každým parenterálním výkonem a vždy při uplatňování bariérového ošetrovacího režimu k předcházení a zabránění vzniku nemocničních nákaz. Mytí rukou vždy při viditelném znečištění a po použití toalety apod. K utírání rukou se smí používat pouze jednorázový materiál uložený v krytých zásobnících. Na pracovištích, kde se provádí HDR se nesmí nosit na rukou žádné šperky, přirozené nehty musí být upravené, krátké a čisté.

Dezinfekční přípravky k dezinfekci rukou se používají v souladu s platným seznamem doporučených dezinfekčních přípravků a se směrnicí č. 1/2011 Dezinfekce.

U umyvadel na pracovištích RÚ a na pokojích pacientů jsou umístěny označené dávkovače s dezinfekčním přípravkem na ruce a zavěšený (zalaminovaný) postup na hygienickou dezinfekci rukou (HDR). Pro zdravotnické pracovníky je možnost i osobních dávkovačů (à 100ml) tzv. pohotovostních dávkovačů na HDR.

3. Osobní ochranné pomůcky, oděv

Zdravotničtí pracovníci jsou povinni nosit předepsané pracovní ochranné oděvy a ochranné osobní pomůcky dle specifikace léčebných a ošetrovatelských postupů.

Používání, zásady, doporučení, opatření viz směrnice č. 1/2011 Dezinfekce, příloha č. 4, Příloha č. 5 k Příkazu ředitele č. 3/2007.

Zdravotničtí pracovníci nesmějí nosit ochranný oděv mimo prostory RÚ (na nákupy).

Medici, studenti zdrav. škol musí nosit taktéž ochranný oděv a přezůvky (vlastní).

Techničtí pracovníci, kteří vykonávají opravy na lůžkovém oddělení, ambulancích a laboratořích musí mít ochranný oděv vyčleněný pouze na pracoviště, kde pracují.

Všichni nezdravotničtí pracovníci, kteří vstupují na zdravotnická pracoviště (údržba, elektrikáři, pomocní pracovníci) jsou povinni dodržovat hygienický režim příslušného pracoviště.

4. Dezinfekce pracovních ploch, zařízení, rehabilitačních pomůcek, kontaktních částí přístrojů

Dezinfekci (výše uvedenou) v RÚ provádějí střední zdravotničtí pracovníci (sestry, laboranti, rehabilitační pracovníci-fyzioterapeuti a pod., pracovníci rtg) dezinfekčními přípravky doporučenými ústavním hygienikem.

Dezinfekce pracovních ploch, zařízení, přístrojů se provádí denně, dezinfekce kontaktních částí přístrojů a rehabilitační pomůcky se dezinfikují po každém pacientovi.

Všechny dezinfekční přípravky, které jsou používány v RÚ, jsou ve skladu dezinfekčních přípravků a jejich seznam (název, k jakému účelu dezinfekce, složení, účinnost na mikroorganizmy) je uveden na intranetu a je přílohou tohoto řádu.

Každé pracoviště má k dispozici formulář, kde se všechny používané dezinfekční přípravky musí zapisovat vždy při novém balení.

Použití, příprava, střídání dezinfekčních přípravků je dle směrnice č. 1/2011 Dezinfekce - připravují se pro každou směnu čerstvé. Při přípravě pracovních roztoků dezinfekčních přípravků používají zdravotničtí pracovníci OOPP podle návodu a bezpečnostního listu dezinfekčního přípravku. Výběr, frekvence a střídání dezinfekčních přípravků se řídí druhem výkonu, typem oddělení, způsobem a druhem poskytované péče a je doporučováno ústavním hygienikem. (Konkrétně se dezinfekční přípravky střídají dle účinných aktivních látek obsažených v přípravcích 1x za měsíc.)

5. Dekontaminace (dezinfekce a mytí) použitých předmětů

Obecně - laboratorní sklo, předměty a nástroje se před umytím musí dekontaminovat naložením uzavíratelné do nádoby s dezinfekčním přípravkem s virucidním účinkem. Pracovní roztoky dezinfekčních přípravků se připravují bezprostředně před dezinfekcí (denně čerstvé). Po dezinfekci následuje ruční mechanická očista, po oplachu vodou se osuší, zabalí a sterilizují (některé předměty se dávají do myčky). Zbytky biologického materiálu se vlévají do nádoby s dezinfekčním přípravkem a potom je možné je vylít do výlevky nebo se připravují do infekčního odpadu na odvoz.

V RÚ se používají myčky pouze na materiál:

Laboratorní sklo – 2 myčky Miele Professional G 7883 (r. výroby 1990 a 2003). 1x ročně je prováděna kontrola technickým pracovníkem z firmy, používají se doporučené přípravky od firmy. Doporučený typ mytí je E universal. Dokumentace (technická dokumentace, návod k použití, deník) je uložena u přístroje. V myčkách je používán termický proces, který je kontrolován 1x týdně testem TOSI (test object surgical instrument) fa BAG Medical, který je vyhodnocován v deníku. Deníky se archivují po dobu 5 let. Myčky jsou umístěny na oddělení laboratoří v místnosti umývárna.

Nástavce, podložní mísy, nádoby na moč – 1 myčka DEKO 190 (r. výroby 1995). 1x ročně je prováděna kontrola servisním technikem. Přípravky pro mytí a dezinfekci jsou doporučovány ústavním hygienikem ve spolupráci se servisním pracovníkem. Myčka je umístěna v samostatné místnosti k tomu určené na lůžkovém oddělení v RÚ. Dokumentace (návod k použití, technická dokumentace a deník je umístěn u přístroje). Používají se indikátory TOSI (test object surgical instrument) fa BAG Medical (1x týdně). Kontrola dezinfekčního mytí se provádí 1x za tři měsíce kontrolním bakteriologickým stěrem. Výsledek bakteriologického stěru je založen do deníku. Deník se archivuje po dobu 5 let.

Nástroje se v RÚ dekontaminují po použití naložením do doporučeného dezinfekčního přípravku s virucidním účinkem do uzavíratelné nádoby, po dezinfekci následuje ruční mechanická očista, po oplachu vodou se osuší, zabalí a sterilizují.

6. Sterilizace

Obecně - v RÚ se provádí pouze fyzikální sterilizace v parních sterilizačních přístrojích a v lékárně v horkovzdušném sterilizátoru. Sterilizují se drobné lékařské nástroje, předměty, pomůcky, sklo, lékovky. Sterilizuje se na speciální ošetřovně pro intraartikulární punkce a aplikace, na laboratorním oddělení na pracovišti tkáňových kultur a v laboratorním zázemí lékárny. Sterilizace se provádí dle platné legislativy (předsterilizační příprava, sterilizační obaly označené datem sterilizace, expirace a opatřen procesovým testem, zápisy v deníku, pověřená osoba nad kontrolou sterilizace) - Vyhláška č. 306/2012 Sb., příloha č. 4 a dle směrnice č. 2/2011 Sterilizace.

Sterilizační přístroje v RÚ:

1. Pro sterilizaci drobných nástrojů je používán Sterilizační přístroj STERIMAT PLUS (r. výroby 2011) (fa BMT-Medical technology s. r. o, Brno) umístěný na speciální ambulanci pro intraartikulární punkce a injekce, vzhledem k tomu, že lůžkové ani ambulantní oddělení v RÚ nemá žádnou technickou místnost. Sterilizace je časově oddělena (dle harmonogramu ambulance) – sterilizuje se pouze ráno (po-út-stř-čt od 7-9 hod.) Po ukončení sterilizace se celá ambulance vyčistí dezinfekčním přípravkem, vyzáří UV germicidní lampou.

Sterilizují se pouze zabalené předměty do obalu Lukasterik (gázové kompresy, pinsety, nůžky). V přístroji je prováděn denně Bowie Dick test, který je po vyhodnocení uložen do dokumentace. Provádí se též vakuový test, který je zabudován v přístroji. Chemický test sterilizace se používá do každé vsázky, procesový test je vyznačen na obalu Lukasterik a mění barvu po provedeném sterilizačním procesu. Kontrolu sterilizace provádějí pověřené osoby, držitelé autorizace podle zákona 258/2000 Sb., § 83 a, písmeno e. 1x ročně. Parametry sterilizace jsou: 134° C- 10 min., 121° C-20 min. Kontrola se provádí dle legislativy 1x ročně. Dokumentace (technická dokumentace, návod, zápis o kontrolách, sterilizační deník) je u přístroje. Pověřený pracovník je zaškolen (certifikát je u přístroje).

2. Pro sterilizaci laboratorního skla je používán v RÚ sterilizační přístroj TUTTNAUER 2540 EL (r. výroby 2008), umístěný ve speciální místnosti na laboratorním oddělení RÚ.

Na předměty se používají obaly Lukasterik. V přístroji je prováděn denně Bowie Dick test, který je po vyhodnocení uložen do dokumentace. Provádí se též vakuový test, který je zabudován v přístroji. Chemický test sterilizace se používá do každé vsázky, procesový test je vyznačen na obalu Lukasterik a mění barvu po provedeném sterilizačním procesu. Parametry sterilizace jsou: 121° C-20 min. Kontrola se provádí dle legislativy 1x ročně. Kontrolu sterilizace provádějí pověřené osoby, držitelé autorizace podle zákona 258/2000 Sb., § 83 a, písmeno e. Dokumentace (technická dokumentace, návod, zápis o kontrolách, sterilizační deník) je u přístroje. Deník se archivuje 5 let. Pověřený pracovník je zaškolen (certifikát je u přístroje).

Konkrétní specifika a postupy jsou uvedeny v Provozních řádech a dle směrnice č. 1/2011 Sterilizace.

3. Pro sterilizaci lékovek, kelímků a předmětů potřebných pro práci v lékárně je používán přístroj STERICELL 55 (r. výroby 2009). Parametry sterilizace jsou 160° C – 60 minut. Obaly se používají celokovové kazety. Při každém sterilizačním procesu je kovová kazeta opatřena procesovým testem a do každé vsázky se vloží chemický test sterilizace. Dokumentace (technická dokumentace, zápis z kontrol, sterilizační deník) je uložena u přístroje. Pověřený pracovník je zaškolen (certifikát je u přístroje). Kontrola sterilizace se provádí dle legislativy 1x ročně. Kontrolu sterilizace provádějí pověřené osoby, držitelé autorizace podle zákona 258/2000 Sb., § 83 a, písmeno e.

Veškerý vysterilizovaný materiál je používán bezprostředně po sterilizaci a nebo je ukládán v ambulantní nebo lůžkové části RÚ do uzavřených skříní. Exspirace se řídí uloženým materiálem (chráněné a nechráněné prostředí a typem obalu dle vyhlášky č. 306/2012, příloha č. 4., IV. VI. Exspirace sterilního materiálu.

7. Úklid a povrchová dezinfekce

Povrchovou dezinfekci provádějí na lůžkovém oddělení, ambulantním a laboratorním provozu zdravotničtí pracovníci. Úklid všech prostor provádějí v RÚ zaměstnanci úklidové firmy PROKIR, Praha 2 denně na vlhko dezinfekčními přípravky, čistícími přípravky, dezinfekčnímu přípravky s čistícím účinkem. V místech, kde je prováděn odběr biologického materiálu je úklid prováděn 3x denně, v ambulanci intraartikulárních punkcí před začátkem provozu a po každém pacientovi.

Podmínky úklidu jsou uvedeny ve smlouvě s firmou, dezinfekční přípravky a čistící přípravky jsou dle doporučení ústavního hygienika. Harmonogram úklidu a ostatní zásady jsou uvedeny ve směrnici č. 9 /2012 Zajištění úklidu v Revmatologickém ústavu.

Každé pracoviště má vyčleněny vlastní dezinfekční a úklidové prostředky (uvedeno v Provozních řádech jednotlivých pracovišť) a jsou uloženy v místnostech pro úklid, které má každé pracoviště. Dezinfekční přípravky jsou uloženy pod zámkem.

Účinnost dezinfekčního úklidu je monitorována bakteriologickými kontrolami dle příslušných standardních mikrobiologických metod (stěry z ploch a povrchů, koncentrace mikroorganizmů v ovzduší sedimentační metodou). Zápisy výsledků z kontrol, které provádí ústavní hygienik, jsou evidovány.

Rizikové lokality (speciální ošetřovna pro intraartikulární punkce a aplikace, sonografie, laboratoře-separátové boxy) jsou sanitovány germicidním ozářením. Kontrolu germicidních zářičů zajišťuje technický pracovník ve spolupráci s ústavním hygienikem. Účinnost germicidních lamp je ověřována standardní mikrobiologickou metodou.

Ve speciální ordinaci pro intraartikulární punkce a injekční léčbu se provádí kloubní punkce, injekční léčba a EKG vyšetření.

Veškeré činnosti jsou prováděny časově odděleně, po ukončení každé z nich je provedena dezinfekce všech povrchů. V případě potřísnění povrchu biologickým materiálem je dezinfekce provedena okamžitě.

Vybavení ambulance: vyšetřovací lůžko, gemicidní UV lampa, nástrojový stůl, skříň na zdravotnické prostředky, vyčleněná pracovní plocha na přípravu léčiv, umyvadlo a dávkovače na mycí emulzi a hygienickou dezinfekci rukou, zásobník na jednorázové ručníky, nádoba na odpad. Veškeré povrchy jsou dobře omyvatelné a dezinfikovatelné.

V ambulanci se používají zásadně jednorázové nástroje a pomůcky (jehly a sříkačky).

V ambulanci pro intraartikulární punkce a injekce se před výkony provádí hygienická dezinfekce rukou.

Úklid: mytí podlahových ploch ordinace a odběrové místnosti je prováděn 3x denně, v případě potřísnění biologickým materiálem okamžitě.

Malování se provádí v RÚ 1x za 2 roky, odběrové místnosti, laboratoře, speciální ambulance na punkce 1x ročně – zajišťuje oddělení ekonomicko provozní ve spolupráci s vrchní sestrou a ústavním hygienikem.

Stavební práce jsou za provozu RÚ zakázány. Pokud jsou nutné opravy technického rázu, drobné rekonstrukce či odstranění závady, je nutné projednat zabezpečení prací s ústavním hygienikem, po případě konzultovat s příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Bez tohoto opatření nelze práce provádět.

8. Manipulace s prádlem

Manipulace s prádlem (výměna zdravotnického prádla, skladování a odvoz špinavého prádla, praní, skladování čistého vypraného prádla) je uvedena v Provozních řádech každého pracoviště.

Špinavé prádlo se neroztřepává a netřídí v místě použití. Pracovní oděvy zaměstnanců jsou tříděny a evidovány ve vyčleněném prostoru (suterén -1 v RÚ) a 1x týdně odváženy do prádelny. Sklad je denně uklizen a po odvozu prádla 1x týdně je sklad dezinfikován.

Kontaminované prádlo z ostatních pracovišť (lůžkové, rtg, rehabilitace, laboratoře) je skladováno v uzavřených igelitových pytlích, označeno jako infekční prádlo a je uloženo do skladu špinavého prádla do doby odvozu. Při manipulaci s kontaminovaným prádlem je povinen pracovník nosit ochranné osobní pomůcky. Po skončení se provede HDR-

Svoz a praní pracovních oděvů a prádla je centrálně zajištěno smluvní prádelnou Praha – Kosmonosy, Psychiatrická léčebna. Odvoz prádla do prádelny zajišťuje prádelna vlastním vozem 1x týdně.

Čisté prádlo je v igelitových obalech přivážno 1x týdně a ukládá se na pracovištích na místo určené skladování čistého prádla. Výměna lůžkovin je prováděna v souladu s Provozním řádem lůžkového oddělení (nejméně 1x týdně) a vždy po kontaminaci biologickým materiálem, po propuštění pacienta či přeložení. Lůžko se po provedené dezinfekci a kompletaci lůžkovin přikryje čistým prostěradlem či obalem do příchodu dalšího pacienta. Při manipulaci s prádlem u lůžka pacienta se používají pouze základní ochranné pomůcky-ochranný oděv a rukavice. Za řádnou a bezpečnou manipulaci s prádlem odpovídají staniční sestry.

9. Manipulace s odpadovým materiálem

Manipulace s odpady (nakládání, odvoz) je uvedeno ve směrnici č. 4/2010 Nebezpečné látky a odpady a v každém provozním řádu pracoviště.

Odpad je tříděn v místě vzniku, odkládán do krytých uzavíratelných nádob (zvláště odpad kontaminovaný biologickým materiálem, cytostatiky, ostrý odpad, ostatní odpad-sklo, papír, plasty, komunální). Nádoby musí být označeny štítkem s druhem odpadu a jeho kódem a pověřenou osobou, která manipulaci s odpadem provádí.

Veškerý odpad se odstraňuje denně. Nebezpečný odpad u lůžka nemocného se odstraňuje bezprostředně, z pracoviště se odstraňuje průběžně, nejméně jednou za 24 hodin. Nebezpečný odpad se ukládá do oddělených krytých nádob. Drobný odpad, včetně jednorázových jehel a stříkaček se ukládá do plnostěnných spalitelných nepropíchnutelných uzavíratelných obalů bez další manipulace. Seznam firem včetně adres a kontaktů, které mají uzavřenou smlouvu s RÚ k odvozu a likvidaci odpadů je uveden ve Směrnici č. 4/2012 Nebezpečné látky a odpady.

Shromažďování odpadu před vlastním odvozem je v chlazeném boxu v místnosti v přízemí budovy RÚ vedle recepce. Maximální doba mezi shromažďováním odpadu a konečným odstraněním odpadu je možná nejdéle 3 dny.

10. Ošetření úrazů a evidence, (bezpečnostní opatření)

Drobné poranění je nutné okamžitě ošetřit omytím za použití detergentů a dezinfekci poraněného místa antiseptikem (Jodonal, Betadine) na příslušném oddělení a provede se záznam o úrazu do deníku, který je na pracovišti uložen tak, aby byl dostupný pro všechny pracovníky. Úraz, který vyžaduje pracovní neschopnost, musí být zaznamenán dle platných předpisů vedoucím oddělení, který informuje bezpečnostního technika. Ošetření se provádí na zdravotnickém pracovišti dle specifika úrazu.

Při expozici biologickým materiálem sliznic či kůže musí být informován vedoucí oddělení a musí se postupovat dle Metodického opatření MZ pro prevenci virových hepatitid a HIV č. 2/2008 a č. 8/2003 a vyhl. č.473/2008)

Opatření prevence úrazů, ošetření a evidence je uvedeno také v Ošetřovatelských standardech.

11. Nemocniční nákazy (nozokomiální nákazy)

Revmatologický ústav je zdravotnické zařízení, kde je minimální výskyt nemocničních nákaz. Vzhledem k tomu, že se však jedná o pacienty, kteří mají sníženou imunitu s ohledem na jejich onemocnění a léčbu, je nutné dbát zvýšeného hygienického dozoru. Na doporučení ústavního hygienika zaznamenávají lékaři na interní hlášení všechna infekční onemocnění, která se vyskytnou v RÚ nejen u pacientů, ale i u zaměstnanců viz směrnice č. 1/2008 Nozokomiální nákazy a jejich hlášení. Ústavní hygienik eviduje infekční onemocnění (hlášení), zajišťuje hygienická opatření a kontroluje jejich provedení. V případě výskytu nemocniční nákazy je prostřednictvím ústavního hygienika vedena evidence, hlášení orgánu ochrany veřejného zdraví v souladu s vyhláškou č. 306/2012Sb. a zajištěna hygienicko-epidemiologická opatření.

12. Stravování

Zajištění a provádění stravování, manipulace s jídlem a dodržování všech hygienických pravidel je uvedeno ve Směrnici ředitele č. 5/20101 Stravování v Revmatologickém ústa-

vu včetně stanovení kritických bodů v provozech pro výdej stravy pacientům a zaměstnancům RÚ. Strava se dováží z kuchyně UPDM (Ústav pro matku a dítě, Praha 4 - Podolí služebním vozem, který je před dovozem stravy čištěn čistícím přípravkem s dezinfekčním účinkem pro potravinářství. Vše naporcované se přepravuje a dováží v termo nádobách, které se bezprostředně po dovezení dává ve stravovacích provozech RÚ na režóny. V době vydávání obědů (11,30-14) se vydávají porce pro strážníky na talířích výdejním okénkem do jídelny.

Dodržování teplot stravy od výdeje z kuchyně UPDM až po podání strážníkům je zabezpečeno tak, aby odpovídalo současné legislativě. Pracovníci stravovacích provozů dodržují hygienická opatření jak osobní (nosí předepsané OOPP, při výdeji obědů používá, mají zdravotní průkazy). K odběru použitého nádobí je vyčleněné okénko. Nádobí se myje v El myčce M 1003, Alba Hořovice r.výroby 2008, které jsou kontrolovány 1x ročně servisním technikem. Term nádoby na přepravu dovážené stravy se umývají ve vyčleněné umývací místnosti.

Ve stravovacím prostoru pro zaměstnance (jídelna, kuchyň, mycí místnost v přízemí -1 stará budova RÚ) se provádí pravidelný úklid a dezinfekce čistícími a dezinfekčními přípravky určené pro potravinářství. Plochy a povrchy, které přicházejí do styku s potravinami, se po dezinfekci oplachují pitnou vodou.

Stravovací provoz pro pacienty (jídelna, kuchyňka v 1. patře lůžkového oddělení staré budovy RÚ) je pro obě stanice lůžkového oddělení (stanice Ia II.). Pacienti upoutaní na lůžko dostávají stravu do pokojů a stravují se za pomoci zdravotního personálu. Chodící pacienti se stravují v jídelně. Strava se dováží stejným způsobem jako pro zaměstnance, výdej stravy, převoz termoboxy, mytí použitého nádobí je ošetřováno stejným způsobem jako v kuchyni pro personál.

Nádobí se myje v myčce (Fagor Gastro CZ s. r. o., Praha 10, r. výroby 2005), která je kontrolována 1x ročně servisním technikem.

V kuchyňce pro pacienty se rozdělují svačiny a večeře (pouze 2x v týdnu studená strava, teplá strava – dovoz zajištěn stejným způsobem jako obědy). Kromě porcování a výdeje stravy se v kuchyňce pro pacienty vaří čaj. K tomuto účelu je v kuchyňce instalován dvojdřez na mytí drobného nádobí (neutírá se a nechá se doschnout na okapávači - talířky, hrnečky, skleničky, přístroje).

V případě výskytu pacienta s infekcí, u kterého je potřeba zajistit izolaci, se používá jednorázové nádobí, které se likviduje jako infekční odpad.

Zbytky jídel se dávají do umělohmotných pytlů do nádob označených infekční odpad. Pytle se každodenně umísťují do označených kontejnerů v boxu chladicí místnosti (v suterénu RÚ-vedle recepce) určené pro odpad a odváží se do spalovny 2x týdně.

Konkrétní doporučení a postupy jsou uvedeny v Provozním řádu stravovacích provozů a ve směrnici č. 5/ 2010.

13. Pitná voda

Zdroj pitné vody – vodovodní řad: teplá a studená voda. Zajišťuje: Pražské vodovody a kanalizace a.s., Veiola voda ČR a.s. (tel. 222321648)

Kontrola: Laboratoř vody, Praha 10, Dykova 3 (tel.: 221501111), Veiola voda ČR a.s. Řídí se vyhláškou č. 258/2004 Sb. O požadavcích na pitnou vodu

14. Prevence legionel

Na pracovišti vodoléčby, na oddělení léčebné rehabilitace se používají 2 vířivé vany a jedna na celotělovou masáž – perlička. Dezinfekce van se provádí po každém pacientovi a kompletní dezinfekční proplach celého systému na konci směny.

Odběr vzorků vody na legionely se provádí každoročně v rámci celoustavní kontroly vody na legionely, objednanou u NRL pro legionely v Ostravě (RNDr. V. Drašar). Výsledky kontrol jsou evidovány u ústavního hygienika RÚ.

15. Další protiepidemická opatření

Pomůcky k osobní hygieně pacientů na lůžkovém oddělení jsou individuální. Stejně tak i teploměry, podložní mísy. K vyšetřování a ošetřování jsou upřednostňovány sterilní jednorázové pomůcky. Na pokrytí vyšetřovacích i rehabilitačních stolů, lehátek, kde dochází ke styku s obnaženou částí těla pacienta, se používá jednorázový materiál. Podávky v roztoku se při ošetrovatelské péči v RÚ nepoužívají. K manipulaci se sterilním materiálem se používají podávky vysterilizované v jednorázovém obalu. Po použití se provede předsterilizační postup (dezinfekce, mechanická očista, oplach vodou, osušení, zabalení) a sterilizace. Otvírání obalu se provádí „peel-efektem“. V případě výskytu infekčního onemocnění u pacienta je uplatňován bariérový režim a v případě nutnosti izolace pacienta s dodržováním izolačního režimu pro všechny vstupující do izolačního pokoje, anebo překlad na příslušné infekční pracoviště. V RÚ se k poskytování zdravotní péče nepoužívají zdravotnické prostředky - artroskopy. Konkrétní postupy - v případě výskytu MRSA, Clostridium difficile a obecně při výskytu dalších infekčních agens včetně izolačního a barierového opatření jsou uvedeny v Příkazu ředitele č. 8, 14, 15/2011 a č. 17/2012 .

16. Ostatní

Na lůžkových odděleních (vyšetřovny, sesterny, stravovací provoz), v ambulancích, na pracovištích, kde se pracuje s cytostatiky, s ionizujícím zářením, v laboratořích, na oddělení rtg, rehabilitace, osteocentra, chodbách je zákaz jídla a pití. Potraviny na všech zdravotnických pracovištích je nutné přechovávat v chladničkách pouze k tomuto účelu vydělených.

Poznámka: výjimka (pitný režim) nealkoholické nápoje pracovníků musí být v uzavřených nádobách na místě, které není místem rizikovým. Laboratorní nádobí se nesmí používat k jídlu, pití a přechovávání potravin. Zákaz kouření platí na všech zdravotnických pracovištích.

17. Pravidelná školení

Pracovníci na rizikových pracovištích jsou z hlediska protiepidemických opatření pravidelně proškolení 1x ročně. (laboratorní pracovníci, sestry, rehabilitační pracovníci). Kromě toho jsou v RÚ pořádány odborné semináře, kde je zařazována i problematika hygienicko - epidemiologická jak pro střední zdravotní pracovníky, tak i pro lékaře. Jsou 1x ročně školeny i pracovníci úklidu.

V. Závěrečná ustanovení

1. Jednotlivá ustanovení této směrnice jsou podrobně rozpracována v dalších vnitřních předpisech RÚ (Provozní řády pracovišť – hygienické režimy, směrnice viz bod 2-5 výše, Příkazy ředitele, Ošetřovatelské postupové manuály.)
2. Za dodržování postupů této směrnice ředitele odpovídají všichni vedoucí pracovníci RÚ.
3. Tato verze bude uložena na intranetu, originální výtisk v sekretariátu ředitele.
4. Kopii obdrží všichni vedoucí jednotlivých úseků, vrchní sestra a ústavní hygienik.

Provoz zdravotnického zařízení je plně v souladu s platnou legislativou (toho času vyhláška MZ ČR č.306/2012)

VI. Přílohy *)

1. Seznam dezinfekčních přípravků používaných v RÚ
2. Související vnitřní předpisy RÚ

*) Všechny dokumenty (směrnice, metodické pokyny, příkazy ředitele) uvedené v textu jsou označovány pod starými čísly. Dokumenty uvedené v bodu 1 a 2 pod novými čísly jsou vyvěšeny na intranetu.

Hygienicko – epidemiologický řád schválil:

ředitel RÚ: prof. MUDr. Karel Pavelka, DrSc.

Datum:

Podpis:

Hygienicko-epidemiologický řád zpracovala:

ústavní hygienik RÚ: RNDr. Jelena Paříková

Datum:

Podpis:

Řád schválen orgánem ochrany veřejného zdraví:

Datum:

Podpis:

Vážená paní
MUDr. A. Olexová
Hygienická stanice hlavního města Prahy
Pobočka centrum
Dukelských hrdinů 11
170 00 Praha 7

29. 10. 2013

Vážená paní doktorko,

obracím se na Vás s následující žádostí. Ve schváleném Provozním řádu Revmatologického ústavu – část I(organizační řád) + část II (hyg.epid. řád) –(Č.j. HSHMP 13767/2013, Sp. značka S - HSHMP 13767/2013/3383 ze dne 28. 3. 2013) je v části II uvedeno na str.8 – v závorce „(konkrétně se dezinfekční přípravky střídají dle účinných aktivních látek obsažených v přípravcích 1x za měsíc)“. Žádáme z důvodů provozně ekonomických o změnu: střídání dezinfekčních přípravků 1x za 3 měsíce. Vzhledem k tomu, že zde nemáme infekční oddělení a jiná oddělení zvýšené infekční rizikivosti, nenaruší to bezpečnost práce a prevenci nákaz jak u pacientů, tak i zdravotnických pracovníků.

Děkuji za laskavé vyřízení žádosti a jsem s pozdravem.

RNDr. J. Paříková, ústavní hygienik RÚ

Dobrý den paní doktorko,

Vámi uváděnou změnu v Provozním řádu týkající se intervalu ve střídání dezinfekčních prostředků dle obsažených účinných aktivních látek z 1 na 3 měsíce bereme na vědomí.

S pozdravem

MUDr. Alena Olexová

HS hl.m.Prahy,pobočka Centrum